

Sex springlekar efter Lissmyr Erik Persson

Kommentarer

av *Sven Bohm*

I Skinnarebygd 1950 presenterades en av springlekarna från Malung, som året 1897 upptecknades av lektorn Einar Øvergaard.

Spelman som meddelade springleken var Lissmyr Erik Persson från Västra Fors, Malung.

Ytterligare uppteckningar av denne spelman gjordes vid samma malungsbesök, och av dessa har några förut presenterats i tryck. Följande sex springlekar har aldrig offentliggjorts tidigare, och det anses därför vara av värde, att i årets Skinnarebygd införa uppteckningarna. Samtliga har spelats av Lissmyr Erik.

Tydligen har springlek varit en mycket allmänt förekommande dans i vår bygd, och detta är ytterligare en anledning att låtarna tryckes. Upptecknaren Einar Øvergaard var särskilt intresserad av springlekarna, har han meddelat. Springleken är en polskform, som ej förekom annat än i vissa delar av Västerdalarna.

Øvergaard skilde bestämt på vanlig »rättfram» polska och på springlek. Det låg något rytmiskt egendomligt i dansen och spel-

sättet, då det gällde springleken. Hans grundnoteringar var också så utformade, att springleken hade $2\frac{1}{2}/4$ takt och ej $3/4$ takt, som polskan har. I renskrivningarna har dock Øvergaard använt vanlig $3/4$ -taktnotering.

Nyligen har vi fått Malungs-springleken presenterad som dans vid en i somras hållen kurs på Malungs folkhögskola. Nu finns alltså såväl notmaterial som beskrivning hur man troligen dansat springlek vid sekelskiftet och tidigare här i malungsbygden. Måhända kan vi snart räkna med, att springleken som sådan blir en mer vanlig företeelse här igen.

Einar Øvergaard lämnade efter sig omkring 800 låtuppteckningar, vilka förvärvades av Landsmålsarkivet, nuvarande Dialekt- och folkminnesarkivet (ULMA) i Uppsala. Härav är det 67 malungslåtar, vilka samtliga upptecknades sommaren 1897. Vi malungsspelmän har nyss bortgångne rektorn vid Malungs folkhögskola, Gunnar Furuland, att tacka för, att vi blev uppmärksammade på Øvergaards uppteckningar. Gunnar Furuland var verkligt intresserad av allt som gällde vår bygd, och vi har all anledning att uttrycka vår tacksamhet härför.

Lissmyr Erik Persson (1857—1930) var snickare, bosatt i Västra Fors, där han bedrev sin rörelse i en verkstad, som var en del av boningshuset. Han var en gladlynt man just som en spelman skall vara. Det berättas, att han, trots de begränsade utrymmena, ordnade baler eller dansaftnar i snickeriverkstaden, varvid deltagarna först fick hjälpa till att flytta hyvelbänkar och annat, så att en dansbar yta erhöles. Förvisso har Lissmyr Erik spelat bland annat dessa springlekar vid dessa danstillställningar till forsbornas trevnad.

Springlek

etter
Lisbeth Eriksson

Handwritten musical score for 'Springlek' in treble clef, key of D major (two sharps), and 3/4 time. The score consists of four staves. The first staff begins with a 3/4 time signature and contains a melody with a trill (tr) and a triplet (3). The second staff continues the melody with a wavy line (wavy) and a triplet (3). The third staff continues the melody with a trill (tr). The fourth staff concludes the piece with a final chord marked with a fermata (f) and a repeat sign (double bar line with dots).

spelas med A-bas, tidligere

Springlek

after
Lisbeth Erik Persson

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It consists of four staves of music. The first staff begins with a 3/4 time signature and contains several triplet markings (indicated by a '3' above the notes). The second staff continues the melody with similar triplet markings. The third staff features a repeat sign at the beginning and includes a fermata over a note. The fourth staff concludes the piece with a double bar line and repeat dots. The notation includes various note values, rests, and articulation marks.

Springlek

etter
Ludvig Eriksson

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a sharp sign, and a 3/4 time signature. The melody is primarily eighth notes, with several triplet markings (the number '3' below the notes) and a trill (tr.) in the final measure. The second staff continues the melody, also featuring triplet markings and a trill. The third staff begins with a repeat sign (two vertical lines with dots) and continues the melodic line with triplet markings and a trill. The fourth staff concludes the piece with triplet markings and a trill. The music is characterized by its rhythmic complexity and decorative ornaments.

Springlek

etter
Lisbeth Erik Pedersen

The musical score consists of four staves of handwritten notation. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 3/4 time signature. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some rests. The second staff continues the melody, ending with a double bar line. The third staff features a repeat sign at the beginning and includes a triplet of eighth notes. The fourth staff also contains a triplet of eighth notes and concludes with a double bar line. The handwriting is fluid and characteristic of a personal manuscript.

Springlek

after
Ludwig Lohmann

The musical score is written on five staves in G major (one sharp) and 3/4 time. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, often beamed together. It features several triplet markings (indicated by a '3' below the notes) and trills (marked with 'tr'). The piece concludes with a double bar line and repeat dots. The manuscript is written in black ink on white paper.

Springlek

after
Lisbeth Eriksson

The musical score is written on four staves in treble clef. The key signature consists of two sharps (F# and C#), and the time signature is 3/4. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, often beamed together. Triplet markings (the number '3') are placed above several groups of notes. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps, and a 3/4 time signature. The second staff starts with a 'd' below the clef. The third staff continues the melodic line with triplet markings. The fourth staff concludes the piece with a double bar line and repeat dots.